

**UCHWAŁA NR XIII/303/19
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 24 października 2019 r.

w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargi na uchwałę nr V/80/19 Rady Miasta Katowice z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad i trybu Budżetu Obywatelskiego w Katowicach

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U z 2018 r., poz. 1302 z późn. zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przekazać do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargę P M K z dnia 17 września 2019 r. na uchwałę nr V/80/19 Rady Miasta Katowice z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad i trybu Budżetu Obywatelskiego w Katowicach.

§ 2. Prawne i faktyczne argumenty odpowiedzi na skargę zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Uzasadnienie

W dniu 7 marca 2019 r. Rada Miasta Katowice podjęła uchwałę nr V/80/19 w sprawie zasad i trybu Budżetu Obywatelskiego w Katowicach. Organ nadzoru w ustawowym terminie nie zgłosił zastrzeżeń co do jej treści. Zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie, § 1 ust. 2 pkt 3 zd 2, § 2 ust. 2, § 5 ust. 2, prawo do uczestniczenia i głosowania na zadania w ramach Budżetu Obywatelskiego ma każdy mieszkaniec miasta Katowice bez względu na wiek, przy czym w przypadku głosowania lub zgłaszania projektów przez osoby poniżej 16 roku życia, do wzięcia udziału w procedurze i głosowaniu niezbędna jest zgoda opiekuna prawnego.

Na powyższą uchwałę skargę złożył P M K zaskarżając ją w części, tj. co do § 1 ust. 2 pkt. 3 zd. 2, § 2 ust. 2 oraz § 5 ust. 2 załącznika do uchwały zarzucając naruszenie art. 5a ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym, art. 7, 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP poprzez przekroczenie upoważnienia ustawowego w zakresie ustalania kategorii podmiotów mogących wziąć udział w procedurze i głosowaniu, naruszenie konstytucyjnych zasad działania organów publicznych na podstawie i w granicach prawa, naruszenie zasady równości wobec prawa oraz zakazu dyskryminacji w życiu publicznym.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż Skarżący nie posiada interesu prawnego niezbędnego do wniesienia skargi. Z treści skargi wynika, iż jest ona wnoszona w imieniu małoletnich dzieci, jako opiekun prawny, nie zaś w imieniu własnym. Do skargi nie załączono jednakże żadnego dokumentu potwierdzającego powyższe, co czyni niemożliwym zweryfikowanie interesu prawnego Skarżącego.

Niezależnie od powyższego skarga powinna zostać oddalona z uwagi na swoją bezzasadność. Przedmiotowa uchwała nie różnicuje bowiem mieszkańców ze względu na wiek, nie narusza interesu prawnego małoletnich do 16 roku życia. Zarówno dziecko 1-letnie jak i 17 – latek mają prawo głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego. Uchwała nie wprowadza bowiem cenzusu wiekowego, a jedynie określa zasady głosowania, co mieści się w kognicji art. 5a ust. 7 pkt 4 ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 506 z późn. zm.). W przypadku mieszkańców do 16 roku życia potrzebna jest akceptacja ze strony opiekuna prawnego ale jedynie na etapie przystąpienia do głosowania, nie samego głosowania. Wprowadzenie takiej zasady podyktowane jest stopniem rozwoju emocjonalnego i intelektualnego małoletnich, umiejętnością czytania i rozumienia tekstu, poziomem wiedzy życiowej i doświadczeń, który pozwala na świadome dokonywanie wyborów dotyczących najbliższej okolicy celem przejścia procedury. Na podstawie uchwały z dnia 7 marca 2019 r. nr V/80/19 uprawnieni do głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego są wszyscy mieszkańcy miasta Katowice, bez względu na wiek. W przypadku osób które nie ukończyły 16 roku życia konieczna jest zgoda opiekuna prawnego do uczestniczenia w procedurze Budżetu Obywatelskiego (§ 1 ust. 2 pkt 3 zd 2), ale zgoda ta jest wyrażana na etapie uczestnictwa w procedurze głosowania, nie zastępuje natomiast decyzji małoletniego o oddaniu swojego głosu na określone zadanie w ramach Budżetu Obywatelskiego, który sam rozporządza swoim prawem do zadecydowania o zadaniach wybranych do realizacji. Instytucji tych nie należy utożsamiać. Przyjęcie 16 roku życia uzasadnione było regulacjami z innych gałęzi prawa m.in. prawa rodzinnego i opiekuńczego, wydaje się być więc naturalnym przypisanie tej grupie możliwości włączenia się w dialog dot. spraw lokalnych. Ponadto, co istotne, uczestniczenie w procedurze Budżetu Obywatelskiego wiąże się z koniecznością wyrażenia zgody na gruncie ochrony danych osobowych i obowiązującego aktualnie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), w którym (art. 8 ust. 1) określono warunki wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych przez dziecko do 16 lat.

Możliwość pełnego uczestnictwa w procedurze budżetu obywatelskiego w mieście Katowice osób, które ukończyły 16 rok życia została wprowadzona już w pierwszej edycji BO, zarządzeniem nr 2058/2014 Prezydenta Miasta Katowice z dn. 13 maja 2014 r. w *spr. określenia zasad i harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego na rok 2015*. Przyjęcie obniżonego wieku uczestników procesu w stosunku do osób prawnie określonych jako pełnoletnie miało na celu włączenie młodych mieszkańców miasta we współdecydowanie o przyszłości swojej dzielnicy. Za śladem zapisów *Regulamin Budżetu Obywatelskiego w mieście Katowice* z roku 2014 r., będącego załącznikiem do ww. zarządzenia, w kolejnych latach funkcjonowania BO podtrzymywano zapis włączający osoby powyżej 16 roku życia w tą procedurę. Ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* od początku działania VIII kadencji samorządu wprowadzono zmiany w art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*. Budżet

obywatelski określony został jako „szczególna forma konsultacji społecznych”, mająca w odróżnieniu od pozostałych działań konsultacyjnych charakter wiążący, a przy tym w myśl art. 5a ust. 2 usg bardziej szczegółowy. Na gruncie przepisów konsultacje z mieszkańcami w gminie przeprowadza się z ogółem mieszkańców, stąd przygotowując się do zmian ustawowych już w Regulaminie V edycji Budżetu Obywatelskiego, przyjętego zarządzeniem nr 1839/2018 r. Prezydenta Miasta Katowice z dnia 2 marca 2018 r., wprowadzono zapis mówiący o tym, że w procedurze BO mogą brać udział osoby zameldowane w mieście na pobyt stały lub czasowy niezależnie od wieku, z zastrzeżeniem, że mieszkańcy którzy nie mają ukończonych 16 lat, muszą mieć zgodę opiekuna prawnego do uczestnictwa w procesie. Natomiast na podstawie znowelizowanego art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w roku bieżącym Rada Miasta Katowice uchwałą nr V/80/19 określiła zasady i tryb Budżetu Obywatelskiego w Katowicach, wprowadzając ogólne zasady uczestnictwa w procesie. Na ich podstawie w procedurze może wziąć udział mieszkaniec miasta Katowice. Przyjęto również zasadę, że osoby które nie mają ukończonych 16 lat, muszą mieć zgodę opiekuna prawnego do uczestnictwa w procesie, co jest związane z art. 8 ust. 1 RODO, gdzie określone są warunki wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych przez dziecko do 16 lat.

Mając na uwadze powyższe, przedmiotowa uchwała mieści się w zakresie art. 5a ust. 2 pkt. 7 ustawy o samorządzie gminnym, nie narusza konstytucyjnych zasad równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji bowiem przewiduje możliwość głosowania przez wszystkich mieszkańców miasta Katowice, bez względu na wiek. Nie narusza również praw rodziców, gdyż nie narzuca na nich obowiązku głosowania za dziecko. Podniesione w skardze zarzuty są zatem chybione.

Podobne uregulowanie posiadają m.in. Bydgoszcz, Opole, Warszawa czy Wrocław.